

Kaikki kuvaa EDU -koulutuksen kuvausharjoituksia

Elokuva, johon harjoitus liittyy: *Elokuvan perusasia nro 2: Elokuvaaminen on ajan ja tilan rajaamista*

Lumière-elokuva

Harjoituksessa kokeillaan ajan ja tilan rajaamista tekemällä yksinkertaisin mahdollinen elokuva.

Esikuvana toimivat Lumière-veljesten varhaiset elokuvakokeilut yli sadan vuoden takaa. Tehtävä avaa silmät pienille havainnoille.

1. Ennen harjoitusta lämmitellään katsomalla esimerkiksi YouTubesta aitoja Lumière-veljesten elokuvia 1800–1900-lukujen vaihteesta.

2. Jokainen osallistuja tai ryhmä tarvitsee kameran. Jalusta on hyvä mutta ei välttämätön lisävaruste.

3. Oppilaiden tehtävänä on kuvata lähiympäristössä minuutin mittainen Lumière-elokuva tilanteesta, jonka he haluavat näyttää muille. Säännöt ovat seuraavat:

- Elokuva on dokumentaarinen. Tilannetta ei saa lavastaa eikä siinä saa näytellä. Kuvattava asia löytyy maailmasta havainnoimalla.
- Elokuvassa on vain yksi otos, jonka kesto on 30–60 sekuntia.
- Kameraa ei liikuteta eikä sillä zoomailla kuvauksen aikana. On tärkeää, että kuvasta ei tehdä elävää liikuttamalla kameraa, vaan etsimällä kameran eteen jotain, joka ”elää”.
- Lisää keskittymistä kuvaustilanteeseen saadaan, kun haastetaan ryhmät etsimään kuvaan mahdollisimman monta samanaikaista tapahtumaa.

4. Elokuvat katsotaan pareittain laitteen ruudulta tai yhdessä esimerkiksi videotykillä.

Ryhmätilanteessa on tärkeää järjestää kuvaustilanne niin, että kaikki voivat täysin häiriöttä keskittyä näytettäviin elokuvaan. Katsojan tehtävä on kertoa kuvaajalle, mitä hän näki ja mistä hän näkemässään piti. Huomiot voivat liittyä sekä sisältöön että kuvaamisen tapaan.

- Jos ääniraita ei ole tärkeä, voidaan elokuvat katsoa kokonaan ilman ääntä. Se sopii mykkien Lumière-elokuvien historiaan.
- Koska katsojat ovat itsekin tehneet saman tehtävän, he tietävät, että se on kuvattu ajatuksella. Harvoin elokuvaa katsotaan näin tarkasti!
- Jos yleisöllä on vaikeuksia keskittyä katsomiseen, on heille hyvä antaa haastavampi katsomistehtävä. Se voi olla esimerkiksi haaste huomata kaikki tapahtumat, joita kuvassa tapahtuu samaan aikaan.

Harjoituksen tavoite: Vapaa-ajan kuvaamisen tulos on yleensä se, että paljosta välittyä vähän. Lumière-harjoitus tähtää päinvastaiseen. Sääntöjen avulla sekä kuvaaja että katsoja herkistyvät havainnoimaan ja antamaan havainnoilleen merkityksiä. Harjoituksessa usein huomataan, että pelkkä elävä kuva ilman tarinaa ja suspenssia on kiehtova, kun se on ajatuksella rajattu. Pienet asiat saavat suuria merkityksiä. Tämä taito tuo herkkyyttä ilmaisuun myös silloin, kun otokset ovat osa narratiivista kokonaisuutta.

Vinkki: Pienemmille oppilaille tehtävänantoa voi täsmentää, esimerkiksi: kuvaa liikettä.